

Ihmisoikeudet ICT-hankinnoissa

Sonja Finér, Finnwatch, 28.10.2021

Sosiaalisesti vastuullisia käsine- ja instrumenttihankintoja

Oppeja Finnwatchin ja HUS Logistiikan yhteistyöhankkeesta

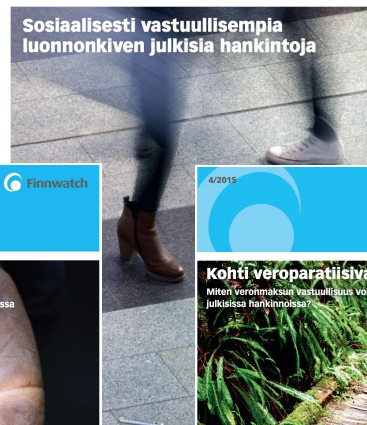

Sanoista tekoihin

Sosiaalisen vastuun pilottiprojekti Hansel Oyn ja Kl-kuntahankinnat Oyn kanssa

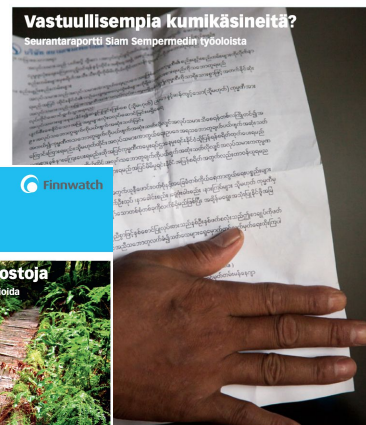

Sosiaalisesti vastuullisempia luonnonkiven julkisia hankintoja

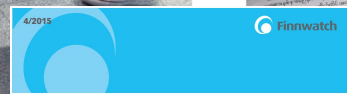
Vastuullisempia kumikäsitteitä?

Seurantaraportti Siam Sempermedin työoloista

Alkuperä tuntematon

Sosiaalinen kestävyys kuntien julkisissa hankinnoissa

Kohti veroparatiisivapaita ostoja

Miksen Veroinmaksu vastuullisuus voidaan huomioida julkisissa hankinnoissa?

YK-PERIAATTEET RAKENTUVAT KOLMEN PILARIN VARAAN:

- 1) valtioiden velvollisuus suojella ihmisoikeuksia.
- 2) yritysten vastuu kunnioittaa ihmisoikeuksia.
- 3) ihmisoikeusloukkausten uhrien pääsy tehokkaiden korjaavien toimenpiteiden piiriin.

YK-periaatteet, Periaate 6:

Valtioiden on edistettävä ihmisoikeuksien kunnioittamista yrityksissä, joiden kanssa niillä on kaupallista toimintaa.

HILMA
Julkiset hankinnat

Etusivu Pä svenska Palaute

Tutustu julkisiin hankintoihin Etsi ilmoituksia Täytä ilmoitus

Hakusana(t) HAE

Ajankohtaista

Tutustu uuteen Hilmaan!
22.10.2019

HILMAN vuoden 2018 tilastot julkaistu
10.9.2019

Komission ESPD –lomakkeen sähköinen täyttöpalvelu päättyi
8.5.2019
10.5.2019

Huomioitavaksi vuodenvaihteessa
5.12.2018

HILMAN vuoden 2017 tilastot julkaistu
29.11.2018

CPV-koodien käyttö muuttuu
8.11.2018

CPV-koodien käyttö muuttuu HILMAN päivityksessä
5.9.2018

Hilma uudistuu

Tervetuloa HILMAN sivuille!

HILMA on työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämä maksuttomat julkisista hankinnoistaan. Yritykset puolestaan hankintamenettelyistä ja ennakkotietoa tulevista hankinnoista.

HILMA:ssa ilmoitetaan kansallisen ja EU-kynnsarvon ylittävät ennakkoilmoitukset, hankintailmoitukset ja jälki-ilmoitukset verkkosivustolla.

Hankintoja koskevien ilmoituslomakkeiden täyttö edellyttää voimassa olevia ilmoituksia voi selata ilman rekisteröitymistä tai tarvittaessa rekisteröidä etusivulta.

Julkaistuja ilmoituksia voi hakea hakukoneella. Uusimmat

Uusimmat ilmoitukset

Hankintalainsäädännön mukaiset ilmoitukset Muut ilmoitukset

Ilmoituksia: 3734 [näytä kaikki](#)

[1-50](#) [51-100](#) [101-150](#) [151-200](#) [201-250](#) [251-300](#) [301-350](#)

Julkaistu	Tarjousten määräaika	Ilmoituksen nimi
19.11.2019 17:08	11.12.2019 12:00	Rapasaaren laiturin korjaus elinvoiman ja kaupunkikehityksen kansallinen hankintailmoitus
19.11.2019 17:00	19.12.2019 10:00	Kuopion kaupungin maaseutu- ja kaupunkikehityksen hankintailmoitus

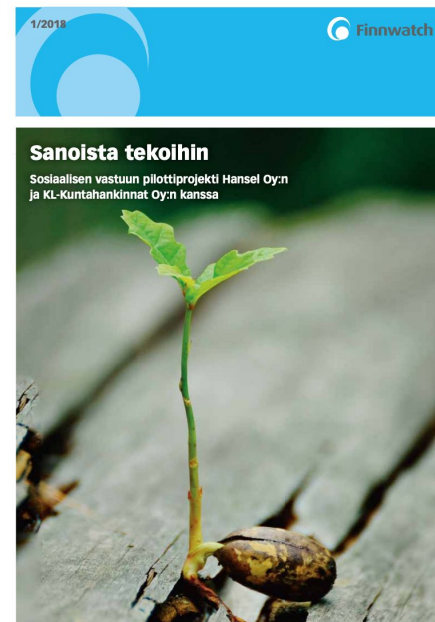
- Tiedostetaan, että jokainen hankinta vaikuttaa markkinoihin – myös ne hankinnat, joissa vastuullisuuskriteereitä ei käytetä.
- Kaikissa hankinnoissa tulisi jonkin tavara- ja/tai palvelutarpeen täyttämisen lisäksi pohtia, miten hankinnalla
 - 1) torjutaan ilmasto- ja biodiversiteettikriisiä sekä
 - 2) edistetään ihmisoikeuksia.
- Tietyissä hankinnoissa mahdollista pohtia myös muita yhteiskunnallisia tavoitteita.
- Tarvitaan lisää osaamista ja konkreettisia toimintamalleja.
- Tarvitaan lisää yhteistyötä.

Mitä käytännön työkaluja hankkijoilla on vastuullisuustyössä?

- Markkinavuoropuhelu, hankintastrategiat
- Code of Conduct: vastuullisuuden vähimmäisvaatimukset
- Hankinnan kohdetta koskevat kriteerit: pakolliset ja pisteytettävät
- Sopimusehtojen valvonta sopimuskaudella
 - sopimuskauden aikainen valvonta tuotantolaitostasolla
 - Code of Conductin vastaisten käytäntöjen sanktioiminen
- Hankkijoiden osaamisen lisääminen:
 - ihmisoikeusriskiprofiilit yleisimmistä sopimustuotteiden valmistusmaista
 - riskeihin perustuvia valmiita kriteerihahmotelmia tietyille tuotteille
 - opas auditointiraporttien tulkitsemiseen (voimassaolo, arvosana jne)
- Vastuullisin tuote on usein tuote, jota ei osteta lainkaan

- Finnwatch ja Hansel toteuttivat yhteistyöhankkeen tietokonehankintojen vastuullisuuden lisäämiseksi vuonna 2018
- Hankintapilotissa laadittiin tietokonehankintoihin vastuullisuuden Code of Conduct, joka oli osa sopimusehtoja
- Lisäksi käytettiin laadullisia sosiaalisen vastuun vertailukriteereitä

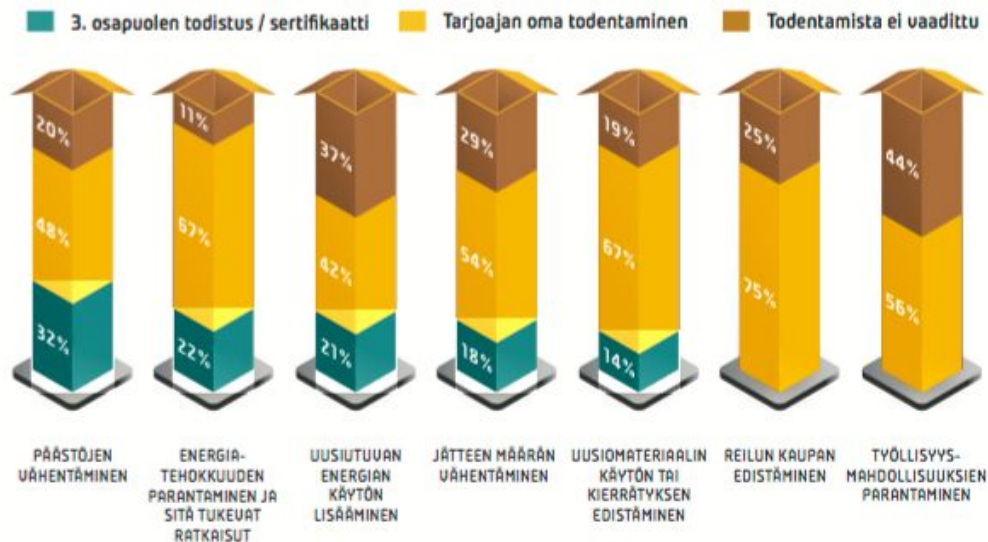

- Kokoonpanoa ja komponentteja koskevan arvoketjun avoimuus
- Elämiseen riittävä palkka
- Toteutuneen työajan rajaaminen keskimäärin 48 viikkotyötuntiin (ylityöt mukaan laskien)

- Laitevalmistajien suomalaisilla edustajilla ei ollut tietoja markkinoimiensa laitteiden vastuullisuuskysymyksistä. Kaikki kysymykset ohjattiin pääkonttoreihin.
 - Tarjouspyynnöt ja vastuullisuuskriteerit sekä Code of conduct tulee kääntää englanniksi.
- Laadullinen vertailu sosiaalisen vastuun kriteereistä oli vuonna 2018 vaikeaa, sillä toimijoiden välille ei valituilla kriteereillä saatu juurikaan eroja.
 - Kaikilla tietokonemerkeillä oli käytössä RBA-standardi eivätkä ne olleet nostaneet vastuullisuusvaatimuksiaan ko. standardin vaatimuksia korkeimmiksi.
- Sopimuskauden aikainen valvonta CoC:ia vastaan keskeistä.

KUVA 16. Tuotteen tai ratkaisun kestävyden todentaminen.

Vaadittiinko tarjoajia todentamaan tuotteensa / ratkaisunsa kestävyys?

- RBA on elektroniikka-alalla yleisimmin käytössä oleva vastuullisuusstandardi
- RBA asettaa standardit myös auditoinneille, RBA Validated Assessment Programme VAP
 - Tuotantolaitoksille kolme tasoa: platinum, gold, silver
- Järjestelmän puutteita:
 - Ei edellytä huolellisuusvelvoitetta tuotantolaitoksilta niiden omista arvoketjuista
 - Ei edellytä elämiseen riittäviä palkkoja
 - Sallii erittäin pitkiä työpäiviä
- TCO perustuu RBA-standardia vasten tehtäville auditoinneille (myös muita hyväksytään, kuten SA8000 ja BSCI)

Ei unohdeta koko arvoketjua

7/2021

Alumiinia Amazonin sademetsästä
Suomeen tuotavan alumiinin vaikutukset ympäristöön ja ihmisolkeuksiin, CASE: Hydro

Ei unohdeta koko arvoketjua

